

Obsah

Úvod	7
1 Manažer, management a základní pojmy z oblasti managementu	9
1.1 Management.....	9
1.2 Manažeri.....	9
1.2.1 Manažer a jeho postavení v organizaci	10
1.2.2 Manažerské role.....	10
1.2.3 Manažerské funkce.....	11
1.2.4 Úrovně managementu	12
1.3 Organizace	12
1.3.1 Vnitřní podmínky organizace	12
1.3.2 Vnější podmínky organizace	13
1.4 Management jako věda a umění.....	14
1.4.1 Management jako umění.....	14
1.4.2 Management jako věda	14
1.5 Funkce paradigmatu v managementu	15
2 Vývoj teorie řízení.....	17
2.1 Škola klasického managementu	17
2.2 Škola mezilidských vztahů (psychologicko-sociální směry řízení)	20
2.3 Škola funkčně procesních přístupů	22
2.4 Škola systémových přístupů.....	22
2.5 Škola kvantitativních přístupů	22
2.6 Škola empirických (pragmatických) přístupů v řízení	23
3 Management změny a inovací	24
3.1 Management změny v ošetrovatelství a funkce sestry v této oblasti	24
3.1.1 Metody a postupy při realizaci změny	25
3.1.2 Kritická stadia změn.....	26
3.1.3 Postup zařazení změny.....	27
3.1.4 Příčiny odporu ke změně.....	27
4 Globalizace a potřeba nových přístupů v managementu – „funky business“ ..	29
4.1 Některé ze zásad funky businessu	29
4.2 Ekonomická lokalizace jako protipól globalizace	31
5 Znalostní management a metody vzdělávání v organizační praxi	32
5.1 Pět disciplín učící se organizace.....	32
5.2 Metody vzdělávání v organizacích	35
5.2.1 Sebevzdělání	35
5.2.2 Nejčastěji využívané metody při vzdělávání na pracovištích	37
5.2.3 Cyklus vzdělávání.....	38
5.3 Koučování.....	39
5.3.1 Vznik koučování	39
5.3.2 Neurokoučování.....	41
5.3.3 Přínos koučování	41
5.3.4 Příklad úvodního sezení při koučování	41
5.4 Outdoorový training	44
5.4.1 Typy outdoorového programu z hlediska cílů	45

5.4.2 Typy programů z hlediska organizačně-jevové stránky.....	46
5.4.3 Příklad využití teambuildingu při podnícení spolupráce vedoucího a členů týmu.....	48
6 Tvůrčí přístupy v managementu	49
6.1 Využití kreativity v klinické praxi.....	50
6.2 Vybrané metody tvůrčího myšlení.....	50
6.3 Významné znaky tvůrčí osobnosti.....	53
6.4 Příklad kreativity.....	53
7 Procesní management	54
7.1 Operační management.....	55
7.1.1 Filozofie operačního (funkčního) přístupu.....	55
7.2 Filozofie procesního přístupu.....	55
7.2.1 Přístupy vedoucí k realizaci procesního managementu.....	55
7.2.2 Zásady procesního managementu.....	55
7.2.3 Hlavní zásady praktického zavádění procesního managementu.....	57
7.2.4 Krize reengineeringu.....	58
7.2.5 Příklad problémů s řízením klíčových procesů v podnikové praxi.....	59
7.2.6 Procesní management ve zdravotnictví.....	60
7.2.7 Příklad zavedení filozofie procesního managementu v nemocnici.....	60
8 Organizování	62
8.1 Rozpětí řízení.....	62
8.2 Organizační struktury.....	63
8.2.1 Hierarchické (mechanické) organizační struktury.....	63
8.2.2 Bezhierarchické (organické) organizační struktury.....	66
9 Řízení lidských zdrojů	69
9.1 Fáze koncepce řízení lidských zdrojů.....	70
9.1.1 První fáze – Stanovení obecně platných cílů personalistiky, vývoje a vlivů.....	70
9.1.2 Druhá fáze – Příprava a výběr.....	70
9.1.3 Třetí fáze – Řízení pracovního výkonu a hodnocení.....	72
9.1.4 Čtvrtá fáze – Odměňování a zabezpečování.....	73
10 Strategický management	76
10.1 Principy strategického myšlení.....	76
10.2 Aspekt agresivity vytyčené strategie.....	78
10.3 Strategické analýzy.....	79
10.3.1 Příklady strategických analýz vnějšího prostředí podniku.....	79
10.3.2 Příklady strategických analýz vnitřního prostředí podniku.....	80
10.4 Příklad využití SWOT analýzy regionální nemocnice u příspěvkové organizace.....	81
10.5 Finanční analýza.....	82
10.5.1 Finanční stabilita.....	83
10.5.2 Platební schopnost.....	83
10.5.3 Analýza výnosnosti (rentability).....	84
11 Marketing v oblasti služeb	85
11.1 Základní vlastnosti služeb.....	85
11.2 Rozdělení marketingu.....	86
11.3 Marketingový mix.....	87
11.4 Marketingový mix ve službách.....	87

11.5 Marketingový audit.....	90
12 Vedení	95
12.1 Uplatnění hlediska moci vedoucího pracovníka, prvky centralizace a decentralizace	95
12.2 Hlavní myšlenkové směry týkající se vůdcovství	96
12.2.1 Teorie skvělé osobnosti („teorie rysů“).....	96
12.2.2 Behavioristická teorie („teorie chování“).....	97
12.2.3 Kontingenční teorie (situacionalizační, situační).....	97
12.2.4 Transakční teorie	97
12.2.5 Transformační vedení.....	98
12.3 Styly vedení v ošetrovatelském managementu.....	98
12.4 Vůdcovství v managementu ošetrovatelství.....	99
12.4.1 Typy vůdců v managementu ošetrovatelství	99
13 Manažerské motivování	100
13.1 Vybrané teorie motivace.....	100
13.1.1 Maslowova teorie hierarchie potřeb.....	100
13.1.2 Herzbergova teorie dvou faktorů.....	102
13.1.3 Alderferova teorie tří kategorií potřeb (ERG).....	102
13.1.4 McClellandova teorie motivačních potřeb manažerů.....	102
13.1.5 Teorie X a Y Douglase McGregora.....	102
13.1.6 Teorie očekávání (expektační model) V. H. Vrooma	102
13.1.7 Adamsova teorie spravedlnosti.....	102
13.1.8 Stimulační teorie	102
13.2 Trendy v současném vedení a motivaci	103
13.3 Teorie motivace v aplikaci na management služeb ve zdravotnictví.....	103
13.4 Příklad zásad úspěšného vedoucího pracovníka.....	104
13.5 Příklad využití motivace	104
14 Kontrola.....	106
14.1 Druhy kontroly	106
14.2 Fáze kontroly	107
14.3 Hodnotící kritéria kontroly	107
14.4 Controlling	108
14.5 Audit.....	108
14.5.1 Rozdíly mezi interním a externím auditem.....	108
14.5.2 Rozdíly mezi controllingem a interním auditem	108
14.6 Uplatnění funkce kontroly ve zdravotnickém managementu.....	109
14.7 Příklad interní kontroly (auditu) obchodu a expedice.....	110
15 Organizační kultura	112
15.1 Prvky organizační kultury.....	112
15.2 Přístupy k vymezení úrovně organizační kultury	113
15.3 Typologie podnikové kultury.....	113
15.4 Kulturní systém	114
15.5 Prvky posílení organizační kultury.....	114
15.6 Organizační kultura v prostředí, kde jsou poskytovány zdravotnické služby.....	115
15.7 Příklad snahy o posílení organizační kultury.....	115
16 Komunikace v manažerské praxi	117
16.1 Formy a směry komunikace.....	117

16.2	Zásady efektivní komunikace a bariéry při komunikaci.....	118
16.3	Komunikační styly.....	119
16.4	Komunikace v ošetrovatelském managementu	120
16.5	Zdroje konfliktů a úloha manažera při zvládnání konfliktů v organizaci	121
16.6	Příklad podnikové komunikace	122
17	Rozhodování	124
17.1	Teorie rozhodování	124
17.2	Typy problémů a rozhodování.....	124
17.3	Algoritmus řešení manažerského problému	125
17.4	Kreativní metody k nalezení příčiny problému	126
17.4.1	Graf příčin a následků (graf rybí páteře; Ishikawův diagram)	126
17.4.2	Proč/proto analýza.....	127
17.4.3	Diagram příbuzenských vztahů „affinity chart“	127
17.4.4	Šestislovný graf	127
17.4.5	Paretův diagram.....	128
17.5	Kreativní metody pro nalezení alternativ řešení.....	128
17.6	Metody pro hodnocení alternativ.....	129
17.6.1	Pravděpodobnostní strom	129
17.6.2	Rozhodovací strom	129
17.6.3	Vícekritériální analýza	129
17.6.4	Příklad uplatnění vícekritériální analýzy – metody lineárně dílčích funkcí utility	130
17.6.5	Rozhodování za nejistoty.....	133
17.7	Rozhodování a rozhodovací procesy v managementu zdravotnických služeb	133
18	Právní rámec pro poskytování zdravotnické péče v České republice.....	135
18.1	Povinnosti zdravotnických zařízení a zdravotnických pracovníků (poskytovatelů zdravotních služeb) při poskytování zdravotní péče	135
18.1.1	Povinnost poskytovat péči <i>lege artis</i>	135
18.1.2	Povinnost mlčenlivosti.....	136
18.1.3	Povinnost poskytnout první pomoc	137
18.1.4	Povinnost poskytovat zdravotní péči pouze se souhlasem pacienta	137
18.1.5	Povinnost informovat pacienta o jeho zdravotním stavu.....	138
18.1.6	Důsledky porušení právních povinností – právní odpovědnost.....	138
19	Charakteristika a principy veřejného zdravotního pojištění	140
19.1	Principy zdravotního pojištění.....	140
19.2	Práva a povinnosti pojištěnců	141
19.3	Plátcí pojistného na veřejné zdravotní pojištění	141
20	Systém financování zdravotnictví	143
20.1	Faktory způsobující vzestup nákladů na zdravotní péči.....	143
20.2	Financování jednotlivých zdravotnických subjektů.....	144
21	Kvalita a bezpečnost zdravotní péče	148
21.1	Interní hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb	151
	Příloha 1	159
	Příloha 2	160
22	Použitá literatura.....	161